SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 66. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 7, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 7-го КВІТНЯ 1995 р. Ч. 66. РІК CII.

ЖІНКИ УКРАЇНИ ГОТУЮТЬСЯ ДО СВІТОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Київ (Р.Р.) .— Тут 6—9-го квітня проходить міжнародна жіноча конференція "Організація самодопомоги для активізації діяльності базових жіночих організацій у перехідних суспільствах", присвячена підготові до 4-ої Світової жіночої конференції, що відбудеться в Пекіні в кінці серпня і першій половині вересня 1995 року.

Форум недержавних жіночих організацій як підготова до 4-ої світової конференції проходитиме в Пекіні від 30-го серпня до 8-го вересня, а сама 4-та конференція відбудеться 4—15-го вересня. В Україні на 2—5-го червня запланована Міжнародна конференція під назвою "Жінка та демократія". Організаційний комітет підготовки до конференції в Пекіні при Кабінеті Міністрів України очолив віцепрем"єр-міністер Іван Курас. В організації і підготові конференції беруть участь: Представництво ООН в Україні, Міжнародна організація "Жіноча Громада".

Учасники конференції розглянуть такі питання: жінка на переломі тисячоліть; жінки в динаміці сучасної світової політики; нова картина світової дійсности і вплив на неї активности жінки; демократичні механізми утвердження жінки на сучасному етапі; підготова національної плятформи дій жінок в Україні до 4-ої Світової конференції жінок у Пекіні; жінки як політична сила в утвердженні демократії; динаміка розвитку політичних аспектів у світовому жіночому русі; оволодіння свободою як критерій прогресу демократії; жінка в системі демократизації сучасної економіки; можливості економічної свободи жінки; правне забезпечення рівних можливостей жінок і чоловіків у сфері економіки; ненасильництво як умова освоєння жінкою демократії; морально-політична залежність світового розвитку від розвитку моралі жінки сучасного типу; моральна залежність української державности від морального стану жінки в суспільстві.

Конференція закінчиться дискусією на тему "Жінка у сучасних конфліктах".

До Організаційного комітету в Києві можна звертатися на адресу: Київ-11, вул. Панаса Мирного,3, кв.21, Кобелянська Лариса. Телефон для довідок: (044) 290-3743; факс (044) 227-2401.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КУЧМА ВИСТУПИВ У ПАРЛЯМЕНТІ УКРАЇНИ

Київ(Р.Р.).— Тут у вівторок, 4-го квітня, Президент України Леонід Кучма започаткував нову традицію взаємин між керівником держави і вищим законодавчим органом, виступивши зі щорічною доповіддю в парляменті України.

Президент нагадав, що в жовтні минулого року він проголосив нову економічну стратегію держави, яку підтримали найбільш впливові політичні сили. Вжиті з тих пір заходи дали змогу отримати перші результати: розпочато формування гльобально стабілізуючих факторів життя суспільства, створюється ефективна економічна система, розвиваються інститути демократії, підвищується авторитет України у світі, здійснюються радикальні економічні реформи, розбудовується якісно нова економічна система в Україні.

Серед негативних явищ Президент виділив зниження у 1994 році валового внутрішнього продукту на 23 відс., а національного доходу — на 24. 5 відс. Водночас, сказав Президент, оцінка розвитку економіки у 1994 році не може бути однобічною, бо минулий рік був найбільш суперечливий за своїми економічними результатами. Поряд із різким загостренням кризових явищ, в економіці зародилися позитивні тенденції. Критичною межею нарощування кризових процесів став період від жовтня 1993 року до січня 1994 року, коли максимум скорочення валового продукту досяг 45 відс. У першому кварталі 1994 року промислове ви-робництво зменшилося на 44.2 відс., а далі почалося щоквартальне нарощування виробництва: у другому кварталі на 10. 5 відс., у третьому на 11. 1 відс., у четвертому на 16. 8 відс. Щоправда, в грудні 1994 року знову був зимовий спад виробництва, пов'язаний з паливно-сировинним забезпеченням промисловости. Це свідчить про надзвичайно високу залежність національної економіки від зовнішнього постачання енергоносіїв. Зате цьогорічний зимовий спад виробництва втричі менший за минулорічний. В лютому випуск промислової продукції зріс на 1.2 відс., в березні на 2—3 відс.

В економіці визначилася тенденція грошової стабілізації. Крім того, якщо у 1993-му році ціни споживчого ринку зросли більше ніж на 100 відс., то в 1994-му — на п'ять. Уповільнено темпи інфляції в п'ять разів, призупинено повне банкрутство державної фінансової системи, змінився на краще стан валютного ринку і так далі. Президент детально перечислив усі позитивні зрушення на користь споживача і наголосив, що все це мало бути здійснене ще два-три роки тому. Але тепер, сказав Президент, коли основна мета — подолання гострого дефіциту державних фінансів майже досягнено, коли економічна ситуація почала змінюватися, настав час "розширити інструментарій фінансової стабілізації, наповнити її новим змістом, забезпечити на цій основі органічне поєднання основних важелів макроекономічної стабілізації".

За словами Президента, падіння життєвого рівня населення, поглиблення соціяльної диференціяції досягли межі, після якої розвиток суспільних процесів втрачає свою керованість, тому в першу чергу треба затвердити ефективну систему соціяльного захисту малозабезпечених верств населення. За умови раціонального використання соціяльних асигнувань, на думку Л.Кучми, можна отримати більш відчутні результати в соціяльному забезпеченні громадян. Бюджетні видатки соціяльного спрямування у 1992 році склали 24 відс. валового внутрішнього продукту, а в 1994 році — 29.3 відс. У 1995 році асигнування зростуть ще більше. "Але сама виконавча влада без активної підтримки законодавчої влади вирішити це питання не зможе", — сказав Президент і закликав Верховну Раду ухвалювати такі закони, які стимулювали б виробничий процес і сприяли ефективному здійсненню антинфляційної політики, бо існуючий закон про оплату праці є недосконалий і він пропонує розглянути його в третьому читанні.

Багато уваги Президент приділив проблемам сільського господарства та вугільної промисловости. Найболючішою проблемою є забезпечення України газом, за який три роки Україна не розплачувалася. Уряд допустив серйозні прорахунки при укладенні договорів з Російською Федерацією, якими не передбачено товарного покриття постачання газу. За сприяння Міжнародного валютного фонду вдалося реструктуризувати борги з Росією і Туркменістаном, "але це перший і останній раз", наголосив Президент Кучма і закликав на даному етапі зменшити вживання газу.

Президент готує указ, що має визначити механізм надання адресної фінансової допомоги науковим установам, що працюють над новітніми науково-технічними проєктами. Підтримка надаватиметься лише життєздатним виробничим структурам, а неефективні будуть закриватися. Вже найближчим часом передбачено закриття п'ятьох великих нежиттєздатних підприємств. Буде спрощена процедура банкрутства.

Особливого значення виконавча влада надає формуванню фінансово-промислових груп, з якими, на думку Л. Кучми, Україна вже запізнилася. При Президенті створюються громадська палата як консультативно-дорадчий орган. Готується проєкт закону про політичні партії та про дотримання законодавства в релігійних об'єднаннях. Україна має стати батьківщиною для всіх громадян, які пов'язали свою долю з українською землею, і національна політика має бути дуже делікатною, зазначив Президент. Розуміючи ролю профспілок у захисті соціяльних прав, Л.Кучма закликав їх все ж оцінювати справжні економічні можливості держави й утримуватися від страйків. Без взаємодії України виходитиме з кризи довше і з більш руйнівними наслідками. При підписанні договору з Росією Україна відстоюватиме принципи рівноправности.

Щодо відновлення СССР, Президент Кучма сказав: "Будь-яке його відтворення на сьогодні неможливе. Колишні союзні республіки вже мають різні економічні та політичні системи і не можуть бути поєднані без силової реорганізації. Наслідки подібної політики мають розуміти навіть щирі прихильники відновлення союзу.Історію повернути неможливо. Нам необхідно враховувати досвід, накопичений світовою спільнотою, відпрацювати нові форми співіснування", — сказав Президент. Він підкреслив особливу важливість оборонної політики та необхідности уникати зовнішніх загроз політичними заходами. Водночас розбудовувати власні збройні сили. Криза, яка руйнує українську економіку, має могутній деструктивний потенціял, проте суспільство має реальну можливість її подолати.

Це дуже короткий переказ доповіді Президента Л. Кучми, а повний її текст можна буде прочитати в газетах "Урядовий Кур'єр" та "Голос України".

Республіканці знову перемогли

Вашінгтон. — Не зважаючи на всі спроби демократів, щоб не допустити до голосування над законопроєктом про зменшення податків майже на 189 біл. дол. впродовж наступних п'яти років, республіканці таки не поступилися. Перемогу в Палаті Репрезентантів здобули вони голосами 246 до 188 і тим самим успішно вирішили 10-ту та останню з обіцяних у „Контракті з Америкою" точок, яка собою представляє найбільше зменшення податків за останніх 14 років. Ця перемога дає республіканцям можливість під час весняної перерви, котра розпічнеться з кінцем цього тижня, чванитися результатами своєї праці перед виборцями своїх округ.

Демократи, вирішили негайно використати це спірне питання в передвиборчій кампанії майбутніх виборів і переконувати всіх, що республіканці нічого особливого не доконали, тільки використали свою владу, щоб забрати більйони долярів від бідних і передати багатим. Одначе республіканці обороняють свої рішення тим, що вони діють згідно з бажаннями народу, який хоче, щоб ним зароблені гроші залишались для його потреб, а не відходили до Вашінгтону.

Одначе республіканці зі своєю перемогою не спочивають на лаврах, але крок за кроком обороняють цей законопроєкт, а при тому твердять, що коли згадані зміни стануть дійсністю, то тоді закінчиться фаза постійного підвищення податків Урядом президента Билла Клінтона і його партії.

КИЇВ. Міністерство Юстиції України зареєструвало правозахисне юридичне бюро. Мета діяльности юридичного бюра — надання професійної допомоги в захисті прав людини. Бюро співпрацюватиме із Всеукраїнським комітетом оборони прав людини.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 3-ГО КВІТНЯ, Уряд президента Билла Клінтона після кількатижневого нехтування упадку доляра на світових біржах вирішив зареагувати, кидаючи на біржі Азії та ЗСА приблизно 1 біл. дол., одначе це не принесло сподіваних успішних наслідків. Бо хоча публічно урядовці запевняють, що сильний долар є конечним для загального добробуту країни, то приватно погоджуються з фактом, що дуже мало можуть допомогти в цьому випадку. Діло в тому, що великий державний дефіцит і 150 біл. дол. прірва у торгівлі з іншими країнами з дня на день обезцінює долар. А вагання Білого Дому діяти конкретно посилює сумніви щодо провідної ролі ЗСА у світі.

НОВООБРАНИЙ ГУБЕРНАТОР нюйоркського стейту Джордж Патакі, повідомив у вівторок, 4-го квітня, що зліквідує ряд існуючих правил програми опіки хворих, які на його думку паралізують у багатьох випадках ефектив-ність цієї програми. Для прикладу він пропонує зліквідува-ти вимогу про конечне існування відділів громадської служби у міських лікарнях і зменшити з двох років до120 днів час для вирішення стейтом будови нових лікарень. На думку губернатора і його комишенера здоров'я ці зміни заощадять Департаментові опіки хворих 100 міл дол. кож-ного року та припинить надмірне втручання у ці справи стейтового уряду.

У ВАШІНҐТОНІ ФЕДЕРАЛЬНА лава присяжних у вівторок, 4-го квітня, визнала винним Франсіска Дюрана, оскарженого у спробі вбити президента Билла Клінтона. Оскаржений 29-го жовтня 1994 року, без будь-якоїсь провокації, почав зі зовні обстрілювати Білий Дім автоматичним крісом.Державний прокуратор зазначив, що будуть намагатися, щоб Ф.Дюранові присудили кару життєвого ув'язнення, бо хоча подібні злочини караються 25 до 30 річним ув'язненням, то у випадку цього злочину, наміру вбити Президента країни його повинні покарати суворіше.

У ЧИКАҐСЬКИХ МІСЬКИХ ВИБОРАХ 4-го квітня посадник Ричард Дейлі був переобраним на це відповідаль-не становище. З підрахованих 79 відсотків голосів Р.Дейлі здобув 64 відсотки, 33 відсотки отримав незалежний кандидат Роланд Биррис, а республіканський кандидат Рей Ворділнґ здобув всього 3 відсотки. Без сумніву, що посадник Р.Дейлі був задоволений з таких вислідів виборів і виступаючи перед кореспондентами засобів масової інформації, підкреслив, що „ це дуже зворушуючий вечір для Чикаго — повернувся Майкл Джордан, війомий змагун кошиківки, повернулися дружини „Вайт Сокс" і „Кубс", а також мешканці міста вшанували мене та дали мені також змогу повернутися посадником".

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ науковими дослідами знову підтверджено, що дим курців є куди більш небезпечним у спричиненні шкоди на серця для некурящих, як для самих курців. Діло в тому, що некурящі не мають потрібної відпорности на отруйні впливи тютюну, як це мають курці. Ці докази не є нічим новим, але тим разом досліджували вплив диму з сиґарет на серце і кровоносні судини некурящих. Крім того зі згаданих дослідів довідались, що тютюновий дим у некурящих збільшує холестероль, бо допомагає товщам приліплюватися до кровоносних судин.

УРЯДОВІ ЗВІТИ СТВЕРДЖУЮТЬ, що школи ЗСА не мають потрібних технологій та відповідно вишколених учителів вживати ці обладнання, що будуть незаступимими в світі XXI сторіччя. Звіти, базовані на перевірці 10,000 шкіл по цілій країні, твердять, що більшість шкіл не використовують вповні комп'ютерів і відео через брак вишколених учителів. Крім того підраховано, що коштоrис виправлення цього недоліку виносив би 112 біл. дол., що в ці дні загального тиску на зменшенням видатків є мабуть неможливим до осягнення.

НАБЛИЖАЮЧИСЬ ДО 100-денного реченця свого урядування в Конгресі, республіканці вирішили це окремо відзначити запросивши до Палати Репрезентантів відомого коміка телевізійної програми „Сатердей найт лайв" Криса Фарлі. Він в основному бавив присутніх своїми вмілими і веселими наслідуваннями спі-кера Палати Репрезентантів Нюта Ґінґріча та його наполегливих енергічних заходів вирішити якнайбільше запланованихправ. Н. Ґінґріч був присутнім і разом з усіма оплескував актора.

Волинський Університет буде відкритий

Ґріннелл, Айова (Віктор Мазаний, Укрінформ). — Волинський Університет не буде закритий. Про це повідомив кореспондента Укрінформу телефоном з Луцька до ЗСА член Вченої Ради цього університету проф. Іван Кичій. Він сказав, що напруження, викликане необережними висловлюваннями першого заступника міністра освіти України Юрія Бугая, зняте. Здорові сили перемогли урядових функціонерів, які хотіли розправитися із світочем культури західноукраїнського поліського краю.

Кореспонденту Укрінформу, який ще із чотирма журналістами з України перебуває на навчанні у ЗСА, про нездоровий шум навколо Університету стало відомо із газети „Новий Шлях", що виходить у Торонто. У наведеній резолюції Вченої ради університету говориться, що піднято руку на навчальний заклад, який здобув свій нинішній статус лише два роки тому. За цей час „розпочата робота в рамках цілої низки наукових програм, а також здійснене перехід на нові університетські навчальні програми, проведено два набори абітурієнтів". Однак таким, як Ю. Бугай, видавалось, що школа не відповідає вимогам його міністерства, а тому він самочинно зробив спробу зазамаху на статус університету.

Сенсаційна новина сутрбувала 12-тисячну українську громаду Міннеаполісу, про що було висловлено журналістам з України під час їх прийняття тутешньою громадою. Як сказав організаційний референт Комітету Допомоги Україні Михайло Каркоць, його приголомшила вістка про можливість закриття університету. Громада вже зібрала чимало фондів для нього, які мають бути передані влітку цього року.

— Запевнення, що прозвучало з Луцька, звичайно ж, підбадьорює на дальшу допомогову працю, — сказав М. Каркоць. Чимало родин висловлюють ще більшу готовість допомогти університетові матеріяльно, щоб він ставав сильним і незалежним. Ми також маємо намір подарувати українські книжки для його бібліотеки, незнані в Україні. Вони розповідають про національно-визвольну боротьбу на теренах нашого далекого краю. Все це для того, аби молодь мала правдиві знання і була здатною переконливо плекати незалежність України.

Державна дума Росії засудила антиукраїнську акцію

Москва. — Депутат Державної думи Росії Ніколай Лисенко, який є лідером відверто шовіністичної Національно-республіканської партії, дозволив собі під час пленарного засідання думи витягнути український державний жовто-синій прапор, розірвати його і кинути під ноги Президії.

Цей вчинок був таким брутальним, що обурив переважну більшість депутатів думи. На пропозицію голови нижньої палати російського опарляменту Івана Рибкіна, 242 голосами вони позбавили депутата Н. Лисенка права виступу в думі протягом усього квітня — „за образу національного прапора сусідньої держави".

У відповідь на безкультурність російського шовініста депутати Верховної Ради України від УНА—УНСО Олег Вітович, Юрій Тима та Ярослав Ільясевич вчинили не мудріше, розірвавши під час засідання національний прапор Російської Федерації.

У СВІТІ

НЕВІДОМІ терористи напали на цвинтар в абхазькому місті Ґалі, де відбувалося перепоховання жертв абхазько-грузинського збройного конфлікту. У висліді нападу загинули полковник міліції Роляnд Ткебучава і підполковник Отар Нормання, а полковник Серґей Сапеґія дістав тяжкі поранення. Уряд Абхазії поклав відповідальність за цю терористичну акцію на керівництво Грузії, яке „не хоче мирного розв'язання грузинсько-абхазької проблеми".

ГЕНЕРАЛЬНА прокуратура Азербайджану повідомила, що серед заарештованих за причетність до недавньої спроби державного перевороту є закордонні громадяни, однак інтереси слідства покищо не дозволяють оприлюднити їхні імена. Бакинський тижневик „Зеркало", покликуючись на турецькі джерела, стверджує, що за азербайджанськими бунтівниками стоять не тільки функціонери деяких правих турецьких партій, але й державні чиновники. Одним зі свідчень цього став несподіваний від'їзд з Баку амбасадора Туреччини Альтана Караманоґлю. Як висловився президент Азербайджану Гейдар Алієв, А. Караманоґлю „намагався виконувати ролю посередника між турецьким урядом і азербайджанськими змовниками".

ТУРЕЦЬКІ війська продовжують бойові операції проти курдів на півночі Іраку. За 15 днів курдські бойовики втратили вбитими 306 осіб. Однак командуючий 35-тисячним турецьким військовим корпусом генерал Гасан Кундакчі змушений був визнати, що він поквапився з реляцією про повну перемогу над курдами. Бази Курдської робітничої партії все ще активно діють. А цими днями курди навіть заатакували турків у районі Гафтаніля.

ГОЛОВНИЙ КООРДИНАТОР російської Ліберально-демократичної партії і депутат Державної думи Євгеній Большаков, виступаючи на партійній конференції у Владивостоці, признав, що партію і Владіміра Жириновського, її лідера, фінансують „великі банківські структури", однак вони до певного часу не хочуть цього афішувати. Є. Большаков повідомив також, що В. Жириновський підготував альтернативний урядовому варіянт приватизації. Він полягає в тому, що Росія мусить повернути собі грошовий еквівалент усієї її нерухомости за кордоном. В. Жириновський впевняє, що його проєкт допоможе вернути країні щонайменше 300 біл. дол.

ДО ПОЧАТКУ ЧЕРВНЯ ц. р. американські радіостанції „Свобода" і „Вільна Европа" повністю закінчать переїзд з Мюнхену до Праги, звідки здійснюватимуть радіовилання до країн Східньої Европи, а також держав, що колись входили у совєтську імперію. Причиною переїзду стало те, що Конгрес ЗСА зменшив річний бюджет для обох станцій з 210 міл. до 75 міл. дол., а Мюнхен тим часом є одним з найдорожчих міст в Европі.

В. Іванчук виграв шаховий супер-турнір

Ню Йорк (д-р О. Попович). — Найсильніший шахіст України, ґросмайстер Василь Іванчук зі Львова, здобув перше місце в круговому турнірі 14-ох ґросмайстрів світової кляси в Лінарес, Еспанія, осягнувши в ньому вислід 10:3 без програшів.

Український ґросмайстер випередив на одну точку Анатолія Карпова з Росії, урядуючого чемпіона світу в рамках ФІДЕ , що маючи найвищий рейтінґ в турнірі, уважався фаворитом.

Другий Львівський ґросмайстер, Олександер Білявський, закінчив цей турнір на шостому місці з точками 7:6.

Це вже третій раз В. Іванчук став переможцем в традиційному турнірі Лінарес, виигравши його також в роках 1989 і 1991.

2-ИЙ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС КОЛ. УЧНІВ СТРИЙСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Ню Йорк. — Звідси повідомляється, що дирекція Гімназії ім. Митрополита А. Шептицького і Стрийське Гімназійне Братство влаштовують 2-ий Світовий конґрес, який проходитиме від 4-го до 9-го липня в Стрию, Україна. Делеґацію ЗСА і Канади очолює Ярослава Рубель. Зголошуватися до участи в конґресі слід до кінця травня до: Mrs. J. D. Rubel, 211-05 29th Ave., Bayside, N. Y. 11360, або до Shevchenko Scientific Society, Inc., 63 Fourth Ave., New York, N. Y. 10003, Stryj Committee.

Хорвати наступають на Сербську Країну

Сараєво, Боснія. — Об'єднані збройні сили боснійських хорватів і формацій урядової армії Хорватії у вівторок, 4-го квітня, почали обстрілювати з гармат місто Ґламоч на південному кордоні так званої Сербської Країни, тобто сербського утворення на боснійській території.

Об'єднані хорватські війська розпочали бойові дії в районі гірського пасма Динара ще п'ять місяців тому. Їх метою є перерізати південні комунікації боснійських сербів і якнайближче підійти зі сходу до Кніну, столиці Сербської Країни. Після жорстоких грудневих боїв серби змушені були залишити деякі території в околицях Динари.

Згідно з останніми повідомленнями, хорватів відділяють від столиці країнських сербів тільки 30—40 кілометрів.

КИЇВ. Тут 3—7-го квітня з офіційною візитою перебуває делеґація парляментарної Асамблеї західньоевропейського союзу (АЗЕС) на чолі з президентом асамблеї Далі Смітом та головою комісії з питань оборони АЗЕС Ханом Гомелем. Гості зустрілися з головою Верховної Ради Олександром Морозом, членами парляментських комісій з питань оборони, закордонних справ і зв'язків з СНД, іншими офіційними особами та відвідали київський завод ім. Антонова.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Криза родинного життя

Щораз частіше знаходимо тепер на сторінках американської преси статті на тему постійно зростаючої кризи родинного життя в ЗСА, а з тим кризи релігії і виховної системи, що матиме, якщо вже не має, величезний вплив на психіку наступних поколінь.

Усі, майже без виїмку, автори статтей, конференцій, доповідей б'ють на сполох, беручи до уваги щораз більшу кількість розбитих родин, а з тим кількість дітей, що від наймолодших років не мають потрібної безжурности та родинного тепла, кидані як м'ячики поміж матерями і батьками, а у висліді позбавлені справжнього родинного дому.

Як це прийнято в американському середовищі, раз-у-раз читаємо нові застрашаючі статистичні дані. Ось пишуть, що двоє з п'яти дітей в ЗСА не мають можливости жити із дійсними своїми батьками. Ось пишуть, що в ЗСА рік-річно тепер понад мільйон дітей є свідками розводу своїх батьків, а з того 100,000 до 200,000 живе під поділеною відповідальністю так матері, як і батька. Цей факт є доволі новим явищем та тут такого стану добилися оборонці жіночої свободи, які уважають, що виховання дітей після розводу повинно належати так до матерів, як і до батьків, коли ще перед 1970 роком суд звичайно признавав виховання малолітніх дітей тільки матерям.

Але все це лише сухі статистичні дані, які з кожним новим роком показують вищі числа не лише розводів у ЗСА, але також других чи третіх подруж, а то й зв'язків не конче санкціонованих судом чи Церквами. „Мої діти", „твої діти", „наші діти" — це тепер окреслення на порядку денному і, як читаємо у пресі, діти починають соромитися в школі признаватися товаришам, коли мають одних і тих самих батьків від свого народження.

Цей курйоз однак не пророкує нічого доброго і усі психологи чи соціологи підкреслюють великий від'ємний вплив на психіку дітвори та молоді, а тим самим на те покоління, що силою природи невдовзі прийде до зрілого віку, а тим і до проводу суспільного, громадського, культурного і політичного життя в цій країні. Дослідники родинного життя в ЗСА стверджують, що розбиття родини має незвичайно неґативний вплив на дитячу психіку, відбивається на настроях, на підході до життя і, розуміється, на науці у школі. Діти із поділених подруж часто попадають в психічну депресію, бо не вміють дати собі ради з проблемами, які так абсорбують їхніх батьків, що вони не мають часу звернути увагу на це, що переживають через їхні розводи діти або навпаки, обі сторони, що не можуть далі жити спільно, стараються надмірно про „ласку" своїх дітей, щоб здобути їх симпатію для себе.

Американські дослідники, що стежать за цілим процесом розпаду родин, ставлять слушне питання — як будуть формуватися майбутні родини, коли сьогодні діти мають такий приклад і що це принесе американській спільноті.

Проблема однак не стоїть лише перед американськими громадянами та їхніми психологами, що б'ють тепер щораз більше на сполох, бо ми, українці, зустрічаємося від недавна віч-на-віч з подібними кризами родинного життя. 70 років совєтського режиму, заборона релігії і „упрощення" святости у подружжі до „запису у загсі", змінили зовсім психіку українського народу, що віками був славний із своїх родинних традицій і твердині, якою був родинний дім із обома батьками, його непохитними лицарями.

Визволення і самостійність не могли ні в чому змінити довголітньої вже навички „легких" родинних зв'язків, „розписання" і „відписання" подруж та „моїх" і „твоїх" дітей. Майже чотири роки молодої української держави не могли мати впливу на поправу родинних відносин, а надія на давні родинні традиції, які старалася плекати ще діяспора, також всеціло завела.

Сьогодні, хоча про це у нашій спільноті дуже мало пишеться, а ще менше дискутується на високому психологічному рівні, українське родинне життя зовсім не так далеко стоїть від американського. Щораз більше трапляється розводів, сепарацій і вільних зв'язків. Але усі легкі натяки, дотепи чи таки справжні факти тільки підтверджують, як рекордово зростає число розбитих українських родин, а з тим і число дітей, що не мають справжнього теплого родинного дому, в якому є один і цей самий батько і одна ця сама мати принайменше в часі найважливіших років формування дитячої психіки.Немає що і казати, ми стоїмо перед дуже по-важною кризою родини в українському народі. Але коли про кризу американської родини гово-рять голосно і настирливо, про таку саму, а може й гіршу, кризу у нас мовчать на всі язики, і як це водиться, ховають її у „шафу", виладовуючи цілу енерґію і час на політичні двобої.

Ярослав Гайвас

ЧИ НАСТАВ ПЕРЕЛОМНИЙ МОМЕНТ?

II

Дотепер були великі трудноці з прем'єр-міністром Масолом. Масола, як прем'єра, передав попередній Президент Кравчук Президентові Кучмі. Масол був не лише пов'язаний різними партійними (комуністичними) нитками з комуністами, але фактично був ними спаралізований. За півроку він не зумів створити ані пляну праці, ані розпочати як слід виконувати свої обов'язки. Було ясно, що він не зможе справитися зі своїми завданнями. Він бачив це сам. Питання було, щоб він безболізно відійшов, до чого ліві, і особисто голова Верховної Ради, не хотіли допустити. Врешті Масол зрезиґнував і Кучма призначив на його місце виконуючим обов'язки прем'єра заступника Марчука. Ліві бісяться й намагаються завернути цей процес, але це їм не вдається. Значить, Президент Кучма розв'язав другу дуже складну проблему, яка гальмувала всю роботу Уряду. Зі зовсім незрозумілих міркувань колишній Президент Кравчук вмішується дуже аґресивно в цю проблему і пробує її зіпхати на найшкідливіші в існуючій ситуації рейки, а саме штовхнути Президента Кучму на те, щоб він сам перебрав прем'єрство Кабінету. Одначе виглядає, що Президент Кучма розуміє безглуздя такої розв'язки.

Взагалі Президент дотепер дуже зручно, хоч не без труднощів, уникає внутрішніх конфліктів, на які його наштовхують підступно різно дуже видні особи. Одначе він, зовсім переконливо для всіх, виявив, що він хоче консенсусу, хоч не хоче зрезиґнувати зі своїх фундаментальних принципів, серед яких на першому місці вимога конкретних радикальних змін, послідовна нормалізація відносин в середині держави, в центрі чого ліквідація організованої злочинности, яка роз'їдає суспільство і паралізує державний апарат. А найважчою хмарою над цим є відносини з Росією і наладнання нормальної співпраці держави з державою. Росія не доросла і ще довго не буде здатна до нормальної співпраці. Керівні особи справа і зліва в Росії та ті, що називають себе центром, не спроможні піти на нормальну співпрацю рівного з рівним. У них співпраця — це домінація партнера. І на це покищо немає ради. Росія мусить зазнати важких невдач, а тоді вона зрозуміє, що не всюди і не завжди їй удасться накидати свою волю. У сферу таких невдач Росія ввійшла, але перед нею та дорога ще далека. І тому Україна аж ніяк не повинна в такій ситуації годитися й підписувати отой „великий історичний договір", що про нього з боку Москви стільки мови. Сьогодні Росія, а головно Москва, — клубок скорпіонів, що пожирають себе взаємно. І хто з них вирветься в близькому часі на командний пост — тяжко передбачити. Ось Явлінський роз'їжджає по різних столицях, де з ним говорять як з правдоподібним наступником Єльцина. Правда, президент Клінтон щораз більше підкреслює, що Вашінґтон далі твердо підтримує Єльцина, але чим більше він таке говорить, тим менше люди вірять у це. Зрештою, долю Єльцина будуть розв'язувати не у Вашінґтоні, але таки в Москві.

А договори сьогодні підписувані з президентом Єльцином не мають наслідків. Ось декілька місяців тому Москва підписала „великий і важливий" господарський пакт з Казахстаном, Білоруссю і ще однією чи двома державами, а наслідків ніяковісіньких. Одначе той заповіданий договір України з Росією, що його мав би підписувати Єльцин у Києві, мав би станути для Москви наріжним каменем для відбудови імперії. А імперія — це ціль і Єльцина, і Явлінського, і Руцкого, і Чорномирдіна, і Ґрачова...

Ясно, що становище Президента Кучми нелегке. Але з інформацій з України виходить, що Президент Кучма не здає позиції. Навпаки, для нього вже доволі слів, і з найновіших інформацій з України треба робити висновок, що він готовиться до рішучих заходів, заходів, що мали б сиґналізувати спробу перелому.

Важке становище Росії і дальший її спад очевидні також російським лідерам. І тому вони вирішили, поки в них є ще хоч якісь сили, розправитися з новопосталими на звалищах СССР державами, а також з національно-державними елементами окремих народів, що входять в склад Російської Федерації. На думку сучасних керівних чинників в Росії, Росія ще достатньо сильна для таких операцій, а новопосталі національні держави ще не сконсолідовані і слабі, тому не зможуть боротися проти рішучих російських аґресивних кроків.

Як знаємо, в листопаді 1994 року Єльцин на великій своєрідній „військовій раді" в Москві, яка називалася конференцією і в якій взяли участь численні представники російських збройних сил, заповів, що Росія очікує льокальних збройних конфліктів, до яких вона мусить готовитися. Першою з черги стала в тих конфліктах Чечня. За нею мав прийти ланцюг інших. Перебіг російської атаки на Чечню показав, що плян зорганізувати серію таких льокальних конфліктів нереальний, бо на те не стане Росії сил і зовнішній світ спротивиться тому. Одначе росіяни зі свого пляну почати реставрувати імперію не зрезиґнували, а тільки змінили плян. Як виходить з опублікованих в різних органах інформацій, вони вирішили почати з України. Їхня перемога в Україні створила б пригожий ґрунт та атмосферу для успіху аґресії на інші народи. Навіть в українській пресі в Україні та в ЗСА появилися на цю тему інформації.

(Закінчення буде)

Мар'ян Коць

ДОБРА ІНІЦІЯТИВА

У „Свободі" з 1-го квітня (це не prima Aprilis) поміщено вістку про акцію, яку веде ОДУМ в Чикаґо, збираючи одежу та взуття для потреб бідних в Україні.

Пригадується подібна акція допомоги українцям в Баня Луці, Юґославія, які потерпіли від землетрусу в 1970 році. Ініціюючи й організуючи цю акцію при відділі Товариства „Самопоміч" в Джерзі Сити, тоді не обмежувались тільки до одного міста чи стейту, так як це робить ОДУМ. Тоді привозили добрі вживані, а то й нові речі не тільки з-поза Ню Джерзі, але навіть із далекого Вінніпеґу в Канаді, які доставив у великому вантажному авті колишній пілот, який навіть відмовився від обіду й нічлігу, аби повертатись знов у Вінніпеґ і ще призбирати потрібні речі. Таких зворушливих до сліз моментів було немало. Тоді вислано було у чотирьох транспортах тисячі тонн вантажу.

Сьогодні потреби в Україні набагато більші. Відноситься воно до дітей, сиріт у першу чарґу, старих-пенсіонерів, яких зустрічаєте на вулицях і біля церковних храмів таки в кожному місті. Жаль, що багата наша Україна доведена була отим большевицьким режимом і теперішніми їхніми поступайлами до такого стану, що доводиться думати про харитативну допомогу. Жаль тим більше, що ми не маємо можливости впливати на Уряд, чи навіть суґерувати деякі підходи, які прикоротили б отим партократам розкрадання й вивіз в чужі країни потрібної тепер валюти.

Нам залишається нести допомогу. А вона конечна, вона на часі! Вона може, якщо її відповідно повести, привернути не одну душу в наше матірне лоно українства.

Дещо із нашого досвіду таких акцій, може й вони допоможуть ОДУМ. Нав'язати контакт із редакторами місцевих газет. Вияснити проблему, дати матеріяли-інтерв'ю, трохи світлин і звернутись із закликом до місцевих, не тільки українців, щоб дарували на такі благородні потреби. Саму акцію потрібно б поширити на всі наші поселення в ЗСА, з кількома центрами метрополій.

Вилоняться декілька проблем. Найперше — це доставa зібраних дарів в Україну. Юґославська акція цієї проблеми не мала. Ввесь вантаж даром перевозила юґославська торговельна морська фльота. Чи існують такі можливості нині в українській державі, потрібно устійнити через нашу амбасаду. Друга проблема — доставивши в Одесу, підшукати такий центральний маґазин, аби могли звідтіля розвозити по цілій Україні в найбільш потребуючі місцевості, а також мати там довірених людей, які займуться роздачею бідним, потребуючим. Можуть ними бути осередки „Просвіти" чи церковні братства. Добродійна акція не повинна втягати осіб із місцевих урядів і ні в якому разі бути їм підпорядкованою.

Найважливіше під цю пору — розгорнути допомогову акцію, щоб вона була відчутна в кожній українській родині та наших співгромадянах, які мали б повністю підтримати нас. Але не можна обмежуватися тільки до вживаної одежі. Нав'язати контакти із великими фірмами-продуцентами усіх товарів, які радо погодяться на пожертви їхніх продуктів, бо матимуть можливість відписувати ці добродійні пожертви від своїх податків. Тому нам потрібно шукати контакти найперше із тими установами, в яких працюють українці на відповідальних постах, а навіть звертатися через робітничі спілки, які також впливатимуть на своїх працедавців і тим сприятимуть допомоговій акції. Для нас тут така допомогова акція здійснима, хоч вимагатиме вона зусиль найперше молодих людей. Сьогодні ці люди не дуже включилися в життя України. Може тому, що наша політично-партійна активність носила непривабливе забарвлення. Харитативна акція зблизить нашу молодь до проблем України і це також буде нашим досягненням. Починати потрібно з великого кроку й не вдоволятись малим, коли можна й потрібно діяти на рівні держави з державою, стейту із областю, великими американськими фірмами з Товариством „Просвіта", яке має свої осередки по всій Україні.

Анатолій Гороховський

ЧУДОДІЙНА „НАФТУСЯ"

II

Дієвий засіб проти цукриці

Насправді необмеженими лікувальними можливостями нагородила природа „Нафтусю". Щойно ми говорили про її дію на радіонукліди, а тепер мова піде про застосування трускавецької мінеральної води для лікування цукриці, або діябету — поширеної хвороби, від якої страждають люди у всіх країнах світу.

Якщо коротко спробувати визначити ефект від лікування хворих цією цілющою водичкою, то він зводиться до того, що „Нафтуся" активно сприяє організмові людини здійснювати нормально вуглеводневий обмін. А це, в кінцевому підсумку, веде до зменшення кількости доз та періодичности ін'єкцій інсуліни.

Я мав нагоду особисто познайомитися з кількома хворими, яким лікування в санаторії дозволило відмовитися від вживання інсуліни і перейти на відповідні в таких випадках таблетки. Всі вони з вдячністю говорили про лікарів, які полегшили їх стан.

Та на цьому не обмежуються пошуки А. Гели та львівських науковців у створенні дієвих засобів боротьби з цукрицею. Про їх новотворську спільну працю в цьому напрямку варто було б принаймні коротко розповісти.

Багаторічними дослідженнями було визначено статевий деморфізм інсуліни. Як це зрозуміти? А те, що витяжка інсуліни, одержаної з підшлункової залози тварин жіночої статі відрізняється від такого ж препарату, але вже добутого від тварин чоловічої статі. Ця відмінність була встановлена під час клінічних спостережень, які велися на катедрі ендокринології Львівського Медичного Інституту під керівництвом професора Я. Томашевського. Це відкриття, на яке було одержано авторське свідоцтво, дозволяє зменшити кількість доз хворим на цукрицю інсуліни.

Важливо відзначити, що професор Пейдж з Каліфорнійського науково-дослідного інституту підтвердив концепцію львівських вчених та лікаря А. Гели. Більше того, він відкрив ген, який керує синтезою і секрецією, специфічно для статі білка.

Однак перший успіх, досягнутий у Трускавці та Львові у двобої з підступною хворобою, не одержав продовження, а головне практичного застосування через відсутність необхідних фондів та обладнання для завершення початих дослідів.

Вирішено важливу проблему

Про чудодійні властивості „Нафтусі" складено чимало народних леґенд, про неї співається в піснях, їй присвячено велику кількість наукових праць, захищено десятки дисертацій. Таку увагу вона безперечно заслуговує.

А між тим, цілюща трускавецька вода має свою Ахіллеву п'яту, а саме: під впливом світла, атмосферичного повітря, температури вона за кілька годин втрачає свої лікувальні якості. Впродовж багатьох років билася наукова думка над вирішенням проблеми постійного зберігання „Нафтусі" у природному стані, щоб можна було її транспортувати на далекі відстані, адже не кожний хворий має можливість приїхати у Трускавець.

І ось те, чого не вдалося досягнути іншим, здійснила невелика група реґіональних спеціялістів, до складу якої входив А. Гела. Суть винаходу, на який видано патент, полягає в тому, що до мінеральної води додається консервант, з допомогою якого „Нафтуся" зберігає свої цілющі властивості протягом трьох місяців. Численними дослідами встановлено, що консервант не має неґативного впливу на людину.

Отже, тепер цілющу воду можна транспортувати будь-куди і лікуватися в домашніх умовах. Для цього треба лише побудувати сучасний завод для розливу у спеціяльну посуду мінеральної води. Однак практичне вирішення цього питання знову таки спирається у відсутність необхідних для цього фондів. Може знайдуться в Америці інвестори, які б взялися за цю справу?

(Закінчення на стор. 3)

Леонід Рудницький

Американський дипломат про відносини з Ватиканом

„Розповідь дипломата. Спогади третього амбасадора Америки у Ватикані".

Наприкінці 1994 року у видавництві „Our Sunday Visitor" вийшла дуже цікава й інформативна книга під заголовком „The Ambassador's Story: The United States and The Vatican in World Affairs". Автором книги є Томас Патрик Меледі, видатний американський науковець і дипломат, який під час своєї віцепрезидентури в Сейнт Джозеф коледжі у Філядельфії (1974—76) зорганізував там курси української мови. Сама книга надзвичайно добре видана з поліграфічного погляду. Поділена вона на три головні частини: 1) текст (ст. 15-177), 2) додатки, що включають різні документи, як і огляд структури уряду Апостольської столиці (ст. 178—217) та 3) покажчик імен і назв (ст. 218—224), в якому, на жаль, пропущено гасло „Україна", хоч про Україну, а головно про Українську Католицьку Церкву, чимало сказано в тексті книжки.

Амбасадор Меледі дуже високо оцінює діяльність УКЦ в часах його праці як представника Америки у Ватикані в 1989—93 роках і перед тим. Ось деякі цитати: „Католицькі церковні організації в Україні і Вірменії були джерелами інформації, які уможливили ватиканським урядовцям відчути на початку 1980-их років, що в Совєтському Союзі почалися важливі зміни" (31). Він підкреслює добрі взаємини Української Католицької Церкви з американськими урядовими чинниками і стверджує, що щодо української ситуації, то „американські й ватиканські цілі були ті самі" (31).

Далі він пише:

„Драма розвалу Совєтського Союзу, постання Російської Федерації, України і інших держав колишнього Совєтського Союзу знайшли співпадіння ЗСА і Апостольської столиці щодо головних політичних питань, що торкалися тих країн. Їхні підходи були відмінні, їхні методології — різні, але їхні цілі звичайно співпадали" (76).

Хоч Україні та її Церкві не присвячено окремого розділу, інформативні згадки про них розкидані по цілій книжці. Але „Розповідь амбасадора" каже нам багато більше, ніж тільки про відродження Церкви за тих часів.

Передусім, є це надзвичайно цікавий огляд взаємин між Ватиканом і ЗСА у 20 столітті, як і хронологія тих важливих подій, що врешті привели до встановлення по-вних дипломатичних стос[illegible]ків за президента Ронал[illegible] Реґена в 1984 році. Крім того книжка дає можливість краще пізнати Католицьку Церкву, включно з її великою обрядовою різноманітністю і збагнути глибше причини антикатолицького наставлення в Америці у минулому.

Та, мабуть, найцікавіша частина цих спогадів торкається величезних можливостей, що їх дають дипломатичні зв'язки з Ватиканом. Розповідь Меледі показує, як багато цінної інформації про різні країни він зміг підготувати для американського Уряду, перебуваючи на становищі амбасадора у Ватикані. Книга дає можливість глибше зазирнути в деталі ватиканської дипломатії, наставлення ватиканських чинників до католиків, некатоликів-християн і нехристиян. Вона допомагає теж зрозуміти ролю, яку відіграв відомий українцям Кардинал Аґостіно Касаролі, архітект ватиканської східньої політики у часах Патріярха Йосифа Сліпого.

Книга ця є корисною для кожного дипломата, що представляє свою країну в інших державах світу. Досвід Томаса Патрика Меледі може стати в особливій пригоді й майбутньому першому амбасадорові України в Апостольській столиці.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

РОСІЙСЬКА МОВА — „НАЦІОНАЛЬНА" МОВА УКРАЇНИ?

Таку інформацію можна дістати, зателефонувавши на телефон „Авіялінії України" (212) 599-0555.

Довідавшись, що бюро „Авіялінії України" в Чикаґо шукає до праці особу, яка володіє, в першу черґу, російською мовою, я вирішив подзвонити до Ню Йорку.

Набравши вищеподаний номер, я почув жіночий голос, який говорив російською мовою. На моє запитання, чому вона до мене говорить російською мовою, я дістав нахабну і впевнену відповідь: „Так ми тут говоримо". На мою вимогу дати мені когось хто вміє по-українськи, ця особа перейшла на англійську мову і сказала: „У нас тут нема нікого, хто говорив би українською мовою. Я народжена в Америці і можу з вами говорити по-англійськи або по-російськи". На мій протест вона пояснила: „Президент Кучма сказав, що російська мова є національною мовою України і так ми тут говоримо".

Коментарі, як кажуть, зайві. Проте мене дивує, що досі ніхто не зареаґував на такий стан речей. Я певний, що таку відповідь почули й інші зацікавлені подорожами в Україну. Так виглядає, що „Авіялінії України" не зацікавлені українськими пасажирами і мова для них важливіша від заробітку.

Зиновій Туркало
Дес Плейнс, Ілл.

Наталія Кібець

Малі учителі

Як душу огорне турбота,
А в серці запече журба,
Подивіться, як сміються діти —
Ніяка біда їм не докуча.

Часом відчай і незгоди
Сіткою мозок оплутують ваш,
Подивіться, як сміються діти —
І спокій огорне вас.

А як візьмете маля ви на руки,
А воно усміхнеться до вас,
Рученятами обніме вам шию,
Довірливо в очі вам загляда,

Розтопляться в серці журба і тривога,
Забудеться все —
До грудей пригорнете дитину,
Бо все інше — це не важне.

І цей малесенький учитель,
Що довірливо поклав голівку на плече,
Приносить радість вам і втіху,
Неначе ясне сонечко з небес.

І тихо скажете маляті,
Спасибі, любе дитинча,
Що вчиш ти нас, дорослих, жити —
Чинить добро — замісто зла.

І традиційне, і щоразу нове

Діти, навіть коли вони нічого спеціяльного не чинять, здатні зробити святом будь-який наш будень — своєю безпосередністю, своїми чистими голосами та сміхом, і навіть невинними пустощами. Та як же вони можуть звеселити наші душі, коли зійдуться разом, коли їх з'єднає якась „доросла" подія. Вони її відразу сповнять якимось властивим лише їм внутрішнім світлом і теплом, нададуть їй особливого значення.

Щороку в березні у Школі Українознавства ОУА „Самопоміч" у Ню Йорку відбувається свято, тобто воно вже стало традицією, але водночас це свято щоразу свіже й неповторне, хоч в основі кожного з них лежать ті самі підставові українські моральні й естетичні вартості, чуються ті самі великі, починаючи Тарасом Шевченком, імена, які надають надихаючого сенсу цій березневій урочистій зустрічі дітей, учителів і батьків.

Цього разу темою шкільного свята була Українська Родина. Дуже актуальна і в прикладному, практичному розумінні, і також у теоретичному, бо пекучі сучасні проблеми родини намагаються глибше осмислити політики, психологи, філософи, економісти.

Ось що сказала про саму організацію свята директор школи мґр Ольга Кекіш: „Вчителі на мають додаткового часу на підготову концертової програми і не можуть його відірвати від лекцій, бо саме у березні навчальний процес дуже напружений, це час після довгих різдвяних вакацій, і треба встигнути викласти програмовий матеріял, тим більше, що вже в квітні починаються матуральні іспити. Й от ми з учителькою співу Марією Олинець, нашим незмінним концертмайстром і промотором березневої програми, журимося: в який спосіб найлегше здійснити наше чергове свято? І дійшли до простої і водночас слушної думки. Адже ж є правдою, що вся українська культура, зокрема література, проза і поезія, і так само музика, пісня, все образотворче мистецтво — геть усе засноване на ідеалізмі, на шляхетному розумінні життя, завдань людини і родини. Візьміть будь-який вірш будь-якого нашого знаного поета, будь-яку народну пісню — у них ви знайдете тільки те, що підносить людину, скріплює її віру в життя, в іншу людину, в Бога. І цю думку ми застосували, й отак склалася програма свята".

Під час шкільного березневого свята

Про його загальну девізу сповіщав напис над сценою: „О родино, моя родино, ти на світі моя єдина!" Відкриваючи свято, директор школи О. Кекіш підкреслила, що йдеться не тільки про родину у вузькому значенні цих слів, але також про нашу національну спорідненість, про українську родину школи, про родину української громади Америки, про родину українців цілого світу.

Концертова програма цілком підтвердила це.

Найвищу хвилю емоцій викликали вірші і пісні у виконанні найменшеньких — дітей зі Світлички і Передшкілля, котрих ретельно підготували опікунки Софія Дяків та Дарія Бідник.

Відтак виступи старших внесли в атмосферу свята виразний струмінь мудрости — звучали прозові, глибокі змістом уривки з різних творів, у тому числі з творів самих учнів: наприклад, восьмиклясниця Оля Дебрин (опікунка кляси Євстахія Гойдиш) прочитала своє невеличке біографічне оповідання „Моя родина" — про еміґраційне життя своїх тата і мами, про їхні сердечні зв'язки з Україною.

До глибшого думання спонукали листи Пантелеймона Куліша до Тараса Шевченка і листи замордованого совєтським режимом поета Василя Стуса до сина, прочитані дванадцятиклясницями Каєю Баранецькою, Христею Редько і Олексою Денисенком (клясний опікун Петро Часто). Уривки з повісти Юрія Тиса про життя Марка Вовчка прочитала учениця 11-ої кляси Надя Савицька (опікунка Люба Часто) і десятиклясниці Галя Салабай та Таля Федаш (опікунка Христина Ференцевич). Родинній темі присвятили читання віршів одинадцятиклясник Володя Чабан і дев'ятиклясниця Одарка Кошарюк (опікунка мґр О. Кекіш).

За тими спонукаючими до глибшого думаннями точками знову йшли пісні, в тому числі й веселі, адже в нашій народній пісенній культурі зовсім не переважає мінор та мелянхолія — є в ній багато гумору, й то дуже характерного, як от „Ходить гарбуз по городу" (співала 2-га кляса, опікунка Марія Лисецька). Зведений хор молодших кляс під керівництвом Марії Олинець (акомпаніював Андрій Мілявський) скрасили свято безсмертним „Садком вишневим коло хати", „Колисковою", „Чом, чом, земле моя" (солісти Тарасик О,Коннел і Христинка Заверуха). Гуртом, пісенно, помолилися за батьків діти з 1-ої кляси (опікунка Надія Літепло). На закінчення зведений хор заспівав „Де згода в сімействі" Миколи Лисенка на слова Івана Котляревського.

У пісенні теми природно вплелися вірші „Мій тато" (2-га кляса) і „Моя родина" (3-тя кляса, опікунка Дарія Юрчук), уривки з поеми Т. Шевченка „Марія" (6-та кляса, опікунка Лариса сонна), „Безконечні казочки" (5-та кляса опікун Коля Савицький), „Родина" (4-та кляса, опікунка Ангелина Гудзій).

Гарне було свято!

Н. Н.

Хто допоможе Наталочці?

Ракоподібні недуги, такі, як левкемія, нападають наслідком чорнобильської катастрофи та взаглі занечищення довкілля, дітей по всій Україні, не виключаючи й західньої. Лікування хемічними препаратами дуже довге, болюче та... коштовне. Не диво, що зголошуються щораз люди з проханнями — просити через наші часописи допомоги для таких дітей.

Подаємо тут прохання Наталки Стебельської із села Грушатичі, Старосамбірського району, Львівської области. Вона закінчує з успіхом дев'яту клясу середньої школи, малює й пише віршики. Від січня почався в неї рецидив левкемії, яка на цей раз вразила всю нервову систему, а зокрема зір. Вказана хемотерапія вимагає великих фондів, яких батьки (є ще двоє дітей) не мають.

Якбти хто з читачів „Свободи" бажав помогти Наталці, просимо висилати пожертви на: 292724 Львівська область, Україна, Старий Самбір, Агропромбанк „Україна", рахунок ч. 000700250 на лікування Стебельської Наталії.

Л. Храплива-Щур

Українці є учасниками фестивалю Південного Ню Джерзі

Український громадський комітет південного Ню Джерзі з осідком в Вілліямставні, Н. Дж., повідомляє про участь нашої громади в етнічному фестивалі Південного Ню Джерзі, який відбудеться в Інституті технології повіту Ґлавстер в Сувелл, Ню Дж., в суботу, 29-го квітня ц. р., і триватиме від год. 11-ої до 4-ої.

В українському відділі будуть виставлені зразки українського мистецтва та інформаційні матеріяли про Україну. Під час фестивалю буде працювати українська кухня. Рівнож виступлять танцювальна гуцульська група і школа „Черемош" з Філядельфії.

Вступ і паркування вільні.

А. Кобаса

Чудодійна „Нафтуся"

(Закінчення зі стор. 2)

Восени цього року оздоровниця „Каштан" відзначатиме своє 50-річчя. З цієї нагоди вирішено провести міжнародну конференцію, на якій передбачено обговорити актуальні проблеми, зв'язані з використанням „Нафтусі" для лікування променевої хвороби, цукриці, захворювань шлунку, печінки, нирок. На цей форум запрошується вчених, лікарів, спеціялістів суміжних професій. Бажаючі повинні подати зголошення та вказати тему виступу. Керівництво оздоровниці бере на себе всі витрати, зв'язані з проживанням та харчуванням у Трускавці. Крім того для гостей будуть влаштовані екскурсії по курорті та визначних місцях Прикарпаття.

Д-р А. Гела

Для тих, хто бажає познайомитися з чудодійною „Нафтусею" і взяти участь в міжнародній конференції подаю адресу: Ukraine, Lviv region 293780, Sanatorium 'Kashtan', Truskavets, Zaliznychna Street 11, office phone 5-13-04.

Санаторія „Каштан".

Л. Кравчук серед українських дітей у Дітройті

Л. Кравчук в школі при церкві Непорочного Зачаття

Колишній Президент і теперішній депутат Верховної Ради України Леонід Кравчук прибув до ЗСА на запрошення Інституту ім. Гарімана при Колюмбійському університеті і Фонду за Незалежну та Демократичну Україну.

В понеділок, 23-го січня, він відвідав дітройтську громаду. Тут його прийняли в Українському Культурному Центрі.

У середу, 25-го січня, колишній Президент мав ще одну успішну зустріч у приміщенні школи при церкві Непорочного Зачаття.

Тут, у гарно прикрашеній залі, хлібом і сіллю гостя привітали президенти кляс Михайло Кущак, Лев Площанський, Лариса Стасей та Лариса Брездень. Учень 11-ої кляси Лев Площанський виголосив слово, вітаючи гостя від імені усіх студентів нашої школи. Учениця Мирося Стопньовська та учень Роман Губатий обдарували гостя дарунками і на закінчення о. Максим Кобасєк, ЧСВВ, подякував Л. Кравчукові за його візиту.

Після короткої програми виступив Л. Кравчук. Промовець ствердив, що Україна проходить важкий шлях реформ, але він переконаний, що Україна стане багатою державою. Він вірить у щасливу майбутність українського народу. На сьогодні найважливішим є зберегти державну незалежність України. Він заохочував студентів та викладачів відвідати Україну і особливо її столицю Київ. Президент пропонував також обмін студентів нашої школи зі студентами з України.

Після короткої доповіді гість погодився відповідати на запитання присутніх. Були питання про закони про українську мову, про школи в Україні та про молодь.

Ці відвідини залишили сильне враження. Так учень 10-ої кляси Іван Фединський сказав, що дуже гарно, що великі люди, на таких високих становищах пам'ятають про студентів. Зустріч з першим Президентом України Л. Кравчуком — це справді неабияка радість і честь.

Просто зі школи Л. Кравчук поїхав на летовище та відлетів до Ню Йорку, залишивши незабутнє враження серед учнів, вчителів та всіх нас.

Христина Годів-Юзич

Шевченківський концерт у Дітройті

Відзначення пам'яті Тараса Шевченка у Дітройті відбулося заходом Товариства Збереження Української Національної Спадщини імени св. Андрея у неділю, 12-го березня, о год. 4-ій по полудні в авдиторії школи Непорочного Зачаття у Ворені. Програму концерту відкрила голова Товариства Валентина Євич. Вона привітала присутніх і представила доповідача, гостю з Чикаґо Катерину Немиру. Немира — мистець, член Спілки Мистців України. Тема її доповіді була: „Шевченко — мученик".

У дуже дбайливо підготованій доповіді прелеґентка сказала, що Тарас Шевченко творив у більшості будучи або кріпаком, або в ув'язненні або на засланні. Одним з парадоксів є „Садок вишневий коло хати", написаний у казематах. Понад триста найкращих творів поета писані на вигнанні. „Заповіт" написав, маючи всього 31 рік життя. Він, усупереч невимовно важким умовинам, ніколи не заломився. Коли був вільний, співпрацював з визначними діячами свого часу і мав від них повну підтримку. Майже усі його твори були видані до 1849 року. Був багатогранний у своїй творчості і у міру можливости безперервно творив, незалежно від обставин.

Тарас Шевченко займався частинно театром, грав ролі, малював декорації і мав гарний голос. Був до деякої міри фантастом і пророком. Крім геніяльного таланту у писаному слові, був незрівняним малярем. Після звільнення з каторги йому не дозволили повернутися в Україну. Ніколи не женився і не мав часу на родинне життя. Деякий час листувався з княжною Варварою Рєпніною, яка у дечому полегшила його долю. Тому що під час заборони писати українською мовою мусів писати російською мовою, дав частинний вклад у російську літературу. Його творчість є на рівні найвизначніших поетів світу, а його твори були перекладені на багато різних мов.

Під час перевезення його тіла до Канева було також заборонено про нього говорити. Тарас Шевченко заслужив собі вповні на звання найвизначнішого поета України усіх часів.

Після доповіді Оксана Бабич з чуттям віддеклямувала поему „Лічу в неволі дні і ночі". У кінцевій частині програми виступив ансамбль „Кобзарі" при капелі бандуристів імені Т. Шевченка. Їхній виступ був ще одним доказом високого мистецького рівня наших „капелянів". Хоча було їх лише десять осіб, сила і прецизія виконання були правдивою насолодою для присутніх. „Кобзарі" відспівали шість пісень, а саме: „Заповіт", „Стає хмара з-за лиману", „Ой літа орел", „Зоре моя вечірная", „Думи мої" і „Грай, кобзарю", а в наддатку — „Гайдамаки".

Концерт закінчено славнем „Ще не вмерла Україна".

В кінці В. Євич подякувала виконавцям за їхній вклад у програму, присутнім за участь і попросила на каву і солодке.

Зенон Василькевич

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ НЕ БУДЕ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Політично-економічні книжки з Чикаґо в Україну

Різні люди в різний спосіб стараються допомогти Україні, а проф. д-р Михайло Біда пише книжки на політично-економічні теми, написаний матеріял віддає до друкарні, а видруковані вже готові до читання книжки забирає і платить за видрукування гроші із власної кишені. Опісля ці книжки пересилає в Україну.

І так у 1992 році проф. д-р М. Біда переслав в Україну 420 книжок на політично-економічні теми, їхня вартість становила 6,000 дол., автор книжок заплатив своїми грішми. Також пересилка цих книжок в Україну виносила 380 дол. Книжки переслала в Україну голова Т-ва „Просвіта" ім. Тараса Шевченка у Чикаґо проф. Віра Боднарук. Також 11-го березня 1995 року проф. д-р М. Біда переслав в Україну 226 дуже цінних книжок на теми: 30 „Економічна політика в модерній державі"; 126 „Політично-економічні концепції у світлі історії" і 70 „Слідами історії роду Бідів-Курилевих". Книжки в Україну переслала Ірина Кліш, яка є керівником подорожнього бюра Нортвестерн. І. Кліш приїхала до помешкання проф. д-ра М. Біди з Богданом Собком, забрали книжки, попепрепакували і зараз на другий день, тобто 11-го березня 1995 року переслала в Україну. За це їй належиться щира подяка. Переслані книжки в Україну будуть розподілені поміж науковими установами.

Отож разом усіх книжок проф. д-р М. Біда переслав 646 примірників, яких загальна вартість становила 11,000 дол., а поштова оплата обидвох пересилок становила 615 дол., що разом становило суму 11,615 дол. З тієї загальної суми грошей проф. д-р М. Біда заплатив 10.415 дол., а Андрій Кузьмік із Ковіна, Каліф., заплатив 1,200 дол.

На закінчення цього коротенького звідомлення про висилку книжок із Чикаґо в Україну, щира подяка належиться всім тим чесним і вирозумілим людям, які своєю працею і грішми причинилися до висилання згаданих книжок з Чикаґо в Україну.

Б-В-а

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п. інж. архітекта

ОРЕСТА ГЛАДКОГО

яка припадає 14-го квітня 1995р.
будуть відправлені заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.;
Івано-Франківському, Україна;
Люрді, Франція;
Монтреалі, Канада.

У світлу пам'ять незабутнього мужа складаю 1,000 дол. на укр. церкву в Люрді.

дружина — МАРІЯ з дому КОГУТЯК

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ ділиться сумною вісткою зі своїми членами та українською громадою, що 4-го квітня 1995 р.відійшов у вічність наш член, співосновник та довголітній референт фінансів і директор Пластової Фундації

сл. п.

ВОЛОДИМИР САЛЯК

ПАНАХИДА в четвер 6-го квітня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ відправи в п'ятницю 7-го квітня в церкві св. Юра, а опісля тлінні останки спочинуть на цвинтарі в Кергонксоні, Н. Й.

Родині покійного складаємо щирі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

У ТРИДЦЯТЬ ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЬГИ ШУСТ

яка відійшла у вічність 9-го квітня 1959 року.
Відправиться заупокійна

СЛУЖБА БОЖА

в неділю 9-го квітня 1995 р., о год. 4-ій по пол.
в церкві св. Юра в Ню Йорку.

Про молитви просить
син — ВАСИЛЬ ШУСТ

ПОДЯКА

з волі Божої відійшла у вічність 16-го лютого 1995 р.
наша найдорожча ТЕТА і ВУЯНКА

бл. п.

ОЛЕНА ОСТРОВЕРХА

Цією дорогою хочемо висловити нашу щиру подяку усім нашим приятелям, знайомим і родині за вияви співчуття.

Щиро дякуємо отцям Ю. Катрієві з Glen Cove, о. Петрові Семеничу з (Jersey City) і о. Левові з церкви св. Юра за відправлення Панахиди і Служби Божої.

Сердечно дякуємо Андрієві Добрянському за спів під час Служби Божої.

Щире спасибі Іванові Дмитрикові за прощальні слова над домовиною на цвинтарі, а Володимирові Кікті за чудовий спогад про покійну під час тризни.

Дякуємо за Служби Божі, Msg. А. Борсі, О. Ґуглевич, Ю. Яримовичеві, М. Яримович-Вінделс, І. Яримович-Морціґло, родині Лойко, родині Клюковських, родині Прятців.

Замість квітів на УКР. КАТ. ЦЕРКВУ В ЛЮРДІ зложили:

30.00 дол.	О. Н. Гробельські,
30.00 дол.	С. О. Парубчак,
30.00 дол.	Д. Б. Ясінські,
25.00 дол.	М. Клецор,
20.00 дол.	М. Курчак
Разом	$135.00

На УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ в ГАНТЕРІ, Н. Й.

30.00 дол.	д-р І. Н. Макаревич,
30.00 дол.	М. І. Коць,
30.00 дол.	Д. Б. Ясінські.
Разом	$90.00

Щиро дякуємо за молитви, пожертви і щирі слова співчуття.

ДАНА ЯСІНСЬКІ з родиною.

У глибокому смутку повідомляємо, що в середу, 15-го березня 1995 р. упокоївся в Бозі наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

МИКОЛА М. КОСТКО

Заупокійна Служба Божа відбулася в суботу, 18-го березня 1995 р. в катедрі св. о. Миколая, а звідти похорон на цвинтар св. Миколая, Чикаґо Ілл.

У глибокому смутку:

дружина	— МАТИЛЬДА з дому БУДАС
дочка	— АДРІЯННА з чоловіком ПЕТРОМ ЛІБЕРОМ
син	— МАРКО
внуки	— МАРКО, МАТЕЙ, КАТРУСЯ і АЛЕКСА ЛІБЕР
брат	— МИХАЙЛО і родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів просимо складати пожертви на Пласт, станиця Чикаґо Ілл. c/o Adrianna Liber, 1701 Shire Ct., Wheaton, IL 60187.

Загальні збори 399-го Відділу УНС „Леви" в Чикаґо

Загальні збори 399-го Відділу УНС „Леви" в Чикаґо відбулися 29-го січня 1995 року у домівці „Левів" при 2353 Чикаґо аве. захід.

Голова відділу Василь Камінський відкрив наради, привітав присутніх, а особливо голову Округи УНС Павла Олексюка та відомого громадського діяча, секретаря 379-го Відділу УНС інж. Степана Ґоляша.

Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів у минулому році, а це: св. п. Олександра Солтисика, Олександра Гузара та Джозі Ґерґелі. Зборами проводила Президія у складі: В. Камінський — голова, Богдан Кукуруза — секретар. Протокол із попередніх зборів, прочитаний Б. Кукурузою, прийнято без змін.

За діяльність Відділу звітував фінансовий секретар мґр Роман Б. Припхан. Прибутки у звітовому році виносили 27,362.96 дол., видатки 26,622.09 дол., сальдо на кінець грудня 1994 року — 740.87 дол. Зібрані і вислані вкладки до УНС в 1994 році виносили 26,337.09 дол.

У звітовому році Р. Припхан приєднав 11 членів на суму 17,000 дол. Із приєднаного 51-го Відділу (секретар Віктор Голик) прибуло до Відділу 79 членів. Стан членства: 255 (стан із грудня 1993 року), плюс 16 нових, плюс 79 (51-ий Відділ) — разом 350 членів. Однак у звітовому році Відділ втратив 28 членів: три померлих, 18 виплатили свої поліси, сім суспендованих (51-ий Відділ). Отже на кінець грудня 1994 року 399-ий Відділ налічував 322 члени. Тим часом, чотири суспендовані члени заплатили свої загальні вкладки і відновили своє членство в УНСоюзі і теперішній стан 399-го Відділу УНС „Леви" виносить 326 активних членів.

Крім звичайних секретарських справ, як збирання вкладок, виготовлювання місячних звітів, приєднування нових членів та кореспонденція із урядовцями УНС у різних справах членів, секретар займався ще відновлюванням міських та стейтових дозволів на продаж алкогольних напоїв та гри в білярд, бо бара УАСТ „Леви" є зареєстрована на 399-ий Відділ УНС „Леви". Відділ не є заанґажований у барі фінансово.

При кінці лютого 1994 року, секретар брав участь у Загальних зборах Округи УНС, із участю головного секретаря УНС Володимира Сохана, на яких інж. Миколу Чемеринського вибрано англомовним секретарем Округи, а В. Камінського головою Контрольної комісії. У травні 1994 року секретар як делеґат 399-го Відділу (уже восьмий раз) брав участь у 33-ій Конвенції УНС у Піттсбурґу. На Конвенції секретар був вибраний головою Комісії секретарських справ (уже п'ятий раз). На внесок цієї комісії Конвенція ухвалила деякі підвишки для секретарів за приєднування нових членів та за збірку вкладок. Рівнож за старанням секретаря Відділу УАСТ „Леви" одержано поважну дотацію від УНС.

Збори одобрили звіт секретаря, а голова Контрольної комісії Зенон Дзядик ствердив, що діловодство було ведене взірцево, всі вкладки висилано своєчасно до Головної Канцелярії УНС. Дав внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі із признанням для секретаря, що збори прийняли через аклямацію.

Нову Управу вибрано у складі: В. Камінський — голова, Іван Полюхович — заступник голови, Володимир Голойда — касир, Б. Кукуруза — рекордовий секретар і заступник фінансового секретаря, мґр. Р. Припхан — фінансовий секретар; Контрольна комісія: З. Дзядик — голова, Василь Бойко і Володимир Воловчук — члени.

Присутній на Загальних зборах голова Округи УНС П. Олексюк поґратулював Управі Відділу за добре виконану працю і побажав дальших успіхів. Із такими ж ґратуляціями і побажаннями долучився до нього інж. С. Ґоляш. В Камінський від імені цілої Управи подякував присутнім за вибір та звернувся із закликом до співпрацівників для дальшого росту Відділу, закрив збори та попросив усіх на перекуску.

Мґр Роман Б. Припхан.

Управа 399-го Відділу УНС „Леви" в Чикаґо (сидять, зліва) : І. Полюхович, В. Камінський, П. Олексюк, Р. Припхан, С. Касіян; (стоять, зліва): С. Ґоляш, В. Воловчук, В. Бойко, В. Голойда, З. Дзядик, І. Фридер.

(Світив Б. Кукуруза).

Вшанували 90-ліття

В неділю, 5-го березня ц.р., в парафії Покрова Божої Матері в Озон Парку, Н. Й., відбулося небуденне торжество. Парафіяни і гості відсвяткували 90-ліття життя і 25-ліття служіння парафії, як всі його звуть, „професора" Тиміша Білостоцького.

Торжество почалося Благодарственною Службою Божою в наміренні ювілята, яку відслужив о. парох Петро Огірко, у сослуженні диякона Юрія Малаховського. У своїй проповіді о. парох згадав життєвий шлях і працю, яку ювілят віддав для парафії і громади, та передав йому архиєрейське благословення від Владики Василя Лостена.

Відспіванням „Многоліттвія" закінчено першу частину святкувань.

Друга частина відбулася на святковому обіді у церковній залі, заповненій гостями і приятелями та парафіянами. На залю впровадили при співі „Многая літа" ювілята Анна Байляк і Марія Рот. Проводила церемонією А. Байляк, яка попросила о. пароха поблагословити їжу.

Під час обіду присутні мали нагоду поділитися споминами про ювілята.

Першим привітав ювілята станичний пластової станиці Ню Йорку Володимир Корнага, член куреня „Лісові чорти". Потім говорила спомин Христя Навроцька, голова 64-го Відділу СУА, член редакційної колеґії „Українка в світі" при СФУЖО, пластунка — член куреня „Ті, що греблі рвуть". Відтак слово мала Уляна Старосольська, пластунка, колишня довголітня редактор журналу СУА „Наше Життя". Слідуючим промовцем був інженер-архітект Юрій Савицький, голова Крайової Пластової Старшини, член куреня „Лісові чорти". На залі був присутній також Ярослав Оберишин, пластун і головний фінансовий директор „Самопоміч" в Ню Йорку. Останнім з пластунів промовляв голова Пластової Крайової Ради Володимир Рак, пластун-сеніор.

Від парафії вітали ювілята д-р Василь Федорців, голова УККА в Озон Парку Іван Безубяк, Михайло Білейчук, голова Контрольної комісії, Осип Левицький та Іван Пригода, касир 200-го Відділу УНС в Озон Парку. Про життєвий шлях ювілята говорив його близький родич Тарас Дурбак.

Від англомовних парафіян передала привіт (і від своїх батьків) Марія Рот (Шмидт).

Всі доповідачі в дуже теплих словах, з любов'ю і вдячністю, згадували пластові молодечі пригоди ювілята, його відповідальні функції в праці, де вони мали честь і нагоду з ним бути. Підкреслювано його скромність, надзвичайну чемність та готовість помогти в потребі.

Під час кави і солодкого церковний хор під дириґентурою маестра Андрія Чеһняка відспівав дві пісні: „Ти моя Україно" і „Не сміє бути в нас страху", а сам маестро відспівав сольо: „Повій, вітре, на Вкраїну", „Осінь золота" і „Дивлюсь я на небо", за що присутні нагородили його рясними оплесками.

На фортепіяні акомпаньювала молода піяністка Оленка Шинкареанко.

Перед закінченням увійшов на залю колишній парох Озон Парку о. Любомир Мудрий та привітав ювілята і його дружину Олю, сестру Марію з чоловіком Тарасом та сина Стефана з дружиною Христею.

Накінець А. Байляк подякувала всім присутнім за так чисельну участь у святкуваннях 90-ліття ювілята та попросила його до кінцевого слова, в якому він зі щирого серця дякував всім, які своєю присутністю звеличали його ювілей.

Н.Н.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці.

Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!